

Ostrov *Mijake* (japonsky *Miyakejima*) sa nachádza v súostroví *Izu* v Tichom oceáne pri východnom pobreží Japonska. V rámci postkon-gresovej exkurzie po skončení 26. Medzinárodného ornitologického kongresu som mal možnosť krátko navštíviť tento vulkanický ostrov v období 25. – 27. 8. 2014. Ostrov sa rozprestiera na ploche 55,50 km² a leží asi 180 km južne od Tokya. Počet obyvateľov ostrova bol 2 884 (stav k 1. 1. 2006). Najvyšším bodom ostrova je vulkán *Oyama* s nadmorskou výškou 815 m. Ostrov je súčasťou Národného parku *Fuji-Hakone-Izu*, má vlhkú subtropickú klímu s priemernou ročnou teplotou 17,4 °C a priemerným ročným úhrnom zrážok 2 872 mm. Sopka na ostrove je aktívna a v dlhších časových intervaloch exploduje. Posledná erupcia bola 14. 7. 2000, v dôsledku čoho bol ostrov úplne evakuovaný. Predtým boli erupcie v rokoch 1983, 1962 a 1940, kedy vulkán zabil 11 ľudí. Sopečný sírový plyn, ktorý chrlí vulkán, je faktor spôsobujúci rozsiahle odumieranie stromov v lesných ekosystémoch.

Ostrov *Mijake* – raj endemických vtákov

Ostrov je domovom vzácných endemických druhov vtáctva, ktoré sú zahrnuté do Červenej knihy. Žije tu celkovo päť endemických druhov hniezdičov obývajúcich menšie ostrovy – alkovitý starček chochlatý (*Synthliboramphus wumizusume*), holub tmavokridlý (*Columba janthina*), drozd hnedokridlý (*Turdus celaenops*), svrčiak krovinový (*Locustella pleskei*) a kolibiarik *Ijimov* (*Phylloscopus ijimae*). Na ostrove sa nachádza ornitologická pozorovacia stanica Prírodné centrum *Mijake*, Stanica *Akakkoko*, ktorú spravuje Japonská spoločnosť pre divé vtáctvo (Wild Bird Society of Japan). Ornitologickým symbolom Stanice *Akakkoko* je endemický drozd hnedokridlý, ktorý sa japonsky volá *Akakkoko*. Počas trojdňovej exkurzie sme prešli všetky ornitologicky a prírodovedne dôležité lokality ostrova. Najviac lesných vtákov sa nám podarilo vidieť na pozorovacom stanovišti pri stanici a v jej okolí. V hustých subtropických listnatých dažďových pralesoch, sa bežne vyskytoval drozd hnedokridlý, ktorého sme niekoľkokrát denne pozorovali, najmä pri hľadaní potravy z hrabanky. Pomerne často sa v lesoch ozýval aj holub hnedokridlý, ale vidieť ho sediaceho sa nám pošťastilo len jedenkrát počas návštevy miestneho letiska, keď odpočíval na suchej vetve v korunovej etáži lesa. Raz sme ho pozorovali aj počas letu. V lesoch bol pomerne bežný aj kolibiarik *Ijimov*, ktorého sme niekoľkokrát pozorovali počas zberu hmyzu z listov a vetvičiek drevín. Svrčiaka krovinového túžila vidieť celá naša skupina a podnikali sme každý deň niekoľko pozorovaní v pobrežných bambusových porastoch pripomínajúcich husté porasty tŕstia, ale napriek tomu pravdepodobne sa ho podarilo vidieť len raz mne a jednému Američanovi. Jedinca, ktorého sme označili za tento druh, sme pozorovali len niekoľko sekúnd bez akustických prejavov a nemôžeme si byť úplne istí, že to bol skutočne tento druh. Alkovitého vtáka, starčeka chochlatého, sa nám v oceáne pri ostrove nepodarilo pozorovať. Tento druh sa dá pozorovať v okolitých vodách len počas hniezdnej sezóny približne od apríla do polovice mája. Väčšinu času sme trávili pozorovaním vtákov v okolí prstencovej cesty, ktorá je základnou dopravnou tepnou ostrova a obkolesuje celý ostrov popri pobreží. V okolí tejto cesty sa nachádzajú aj všetky ľudské sídla. V lesoch a parkoch boli najbežnejšími druhmi okánik japonský (*Zosterops japonicus stejnegeri*) a bylbyl hnedolící (*Microscelis amaurotis*). Sýkorka hrdzavá (*Poecile varius owstoni*) a slávik japonský (*Larvivora akahige tanensis*) sa pomerne hojne vyskytovali vo všetkých typoch lesa. Zriedkavejší bol výskyt sýkorky veľkej (*Parus major*) a len niekoľkokrát sme pozorovali a počuli orieška obyčajného (*Troglodytes troglodytes mosuke*). Z dätľov sme pozorovali len dätľa *kizuki* (*Dendrocopos kizuki matsudaira*). Počas pozorovaní nás neustále spre-vádzali krdle vrany hrubozobej (*Corvus macrorhynchos*) - jediný na ostrove

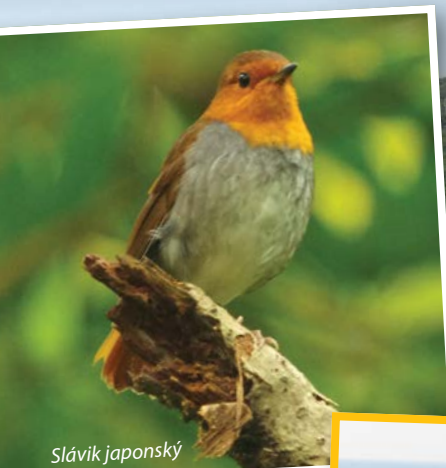
žijúci druh tohto rodu. Na ostrove podľa dostupných informácií žijú ako rezidenti len dva druhy pernatých dravcov, a to haja čiernosluchá (*Milvus lineatus*) a sovka kobcovitá (*Ninox scutulata*). Nám sa podarilo pozorovať len kršiaka rybára (*Pandion haliaetus*) pri pobreží. V prímorských otvorených skalnatých a trávnatých biotopoch sa hojne vyskytoval skaliar modrý (*Monticola solitarius philippensis*), vrabec poľný (*Passer montanus*) a strnádka hnedá (*Emberiza cioides*). Na stromovej zeleni a v krovinách pri ľudských sídlach sme pozorovali hrdličku stepnú (*Streptopelia orientalis*), zelenku zvonivú (*Chloris sinica*) a cetiu spevavú (*Cettia diphone*). Jedenkrát sa nám podarilo vidieť aj strakoša veľkohlavého (*Lanius bucephalus*). Z druhov, ktoré lovila hmyz v otvorenom vzdušnom priestore, sme sledovali dážďovníka bielochrbtého (*Apus pacificus*) a lastovičku obyčajnú (*Hirundo rustica*). Z morských vtákov nad oceánom lovili obrovské krdle víchrovníkov jarabých (*Calonectris leucomelas*), niekoľkokrát sme pozorovali sulu hnedú (*Sula leucogaster*) a čajku čiernochvostú (*Larus crassirostris*). Na pobreží oceánu sme pozorovali viacero druhov bahniakov na ťahu – kalužiacka malého (*Actitis hypoleucos*), kalužiaka močiarného (*Tringa glareola*), kalužiaka žltónohého (*Tringa brevipes*), kamenára strakatého (*Arenaria interpres*) a kulíka krátkozobého (*Charadrius mongolus*). Toto boli všetky druhy vtákov, ktoré sa mi podarilo počas návštevy ostrova sledovať. Kolegovia okrem týchto druhov ešte pozorovali aj trasochvosta horského (*Motacilla cinerea*). Krátka návšteva ostrova vo mne zanechala celoživotný zážitok v počte videných endemických druhov a poddruhov vtákov na tak malom kúsku zeme. Na záver mi ostáva len odporučiť toto miesto pre všetkých milovníkov vtáctva, rybárov, turistov a potápačov.

Martin Korňan

Foto: autor, Akinori Naito

Vrana hrubozobá

Slávik japonský

Strakoš veľkohlavý

Drozd hnedokrídly

Ďateľ kizuki

Starček chochlatý

Zelienka zvonivá

Skaliar modrý poddruh *philippensis*